

Värdeskapande i hälso- och sjukvård

Genom möte mellan alla aktörer som samverkar runt varje patient.

Din profil

Programmet är framtaget för personer som inom sina respektive företag och organisationer har som uppgift att medverka till gränsöverskridanden, mellan till exempel vård och industri eller myndigheter och vård, och därigenom behöver få en överblick över hälso- och sjukvårdens utveckling. Vi förväntar oss att de som deltar är handplockade av sina respektive organisationer. I stället för formella förkunskapskrav förutsätter programmet att deltagarna har ett engagemang för att utveckla hälso- och sjukvården och en vilja att i detta forum pröva olika sätt att förstå hälso- och sjukvården.

En arena för gränsöverskridande samverkan

Kan vårdens aktörer skapa framgång tillsammans? Hälso- och sjukvården är en mångfacetterad sektor där sinsemellan väldigt olika organisationer verkar - allt från multinationella läkemedelsbolag, medtechbolag, enheter inom kommunal äldreomsorg, universitetssjukhus, professionella organisationer till myndigheter med uppgifter att styra och bedriva tillsyn. Inte ens en nonchalant observatör kan hävda att hälso- och sjukvården är lätt att förstå, än mindre att det är lätt att vara en aktör i denna sektor.

Komplexiteten gör att behovet av fördjupade analyser av sektorns struktur och dynamik är stort. Detta gäller oavsett om det slutliga syftet med dessa analyser är att utveckla strategier för enskilda organisationer eller om det är för att formulera regler och andra styrinstrument som ger avsedda effekter.

Värdeskapande i hälso- och sjukvården (VIHS) är ett program framtaget på initiativ av IFL vid Handelshögskolan i Stockholm i samspel med flera centrala aktörer inom hälso- och sjukvårdsområdet. Bakom VIHS står också tankesmedjan Leading Health Care, LHC, som är grundad av IFL vid Handelshögskolan i Stockholm. LHC har ett 20-tal forskare samt drygt 20 ledande organisationer, företag och myndigheter knutna till sig. Syftet med LHC, precis som med VIHS, är att bidra till att utveckla hälso- och sjukvården genom samverkan över gränserna. Tillsammans skapar vi en oberoende arena där flera olika intressenter möts för analys och lärande kring sektorn och dess aktörer.

Programmet vilar på tre grundläggande uppfattningar:

1. *Värdeskapandet i hälso- och sjukvården uppstår i samverkan* mellan sektorns olika aktörer. Det är exempelvis först i den kliniska användningen av läkemedel eller medicinskt teknisk utrustning som de betyder något för patienten. I linje med denna uppfattning ses förenklade uppdelningar som den mellan privat och offentlig verksamhet som för dunklande snarare än belysande. För att förstå värdeskapandets problematik måste vi därför arbeta med mer sofistikerade perspektiv för att förstå hur värden skapas inom hälso- och sjukvården.

2. *Inget enskilt perspektiv är det enda rätta* när vi försöker förstå hur sektorn och dess aktörer fungerar. Vi behöver i stället flera "kartor" över sektorn som var och en utgör ett unikt bidrag till vår förståelse av systemet och dess aktörer. Varje karta har ett perspektiv som utgångspunkt. I VIHS ställer vi olika perspektiv mot varandra för att bättre förstå hälso- och sjukvård och olika aktörers bidrag. Risken att gå vilse i komplexiteten minskar också, liksom risken att fastna i ensidiga förenklningar.

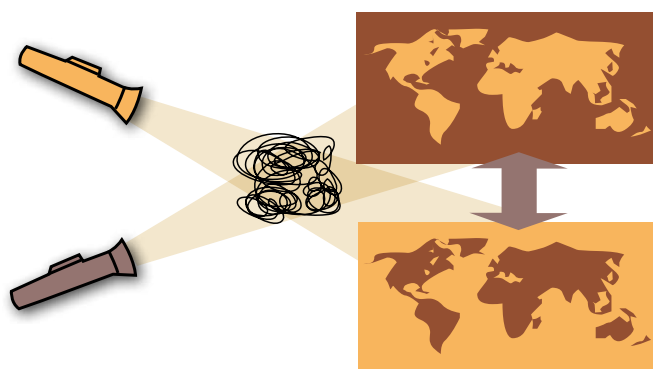
3. *Det finns ett stort behov för representanter från olika delar av hälso- och sjukvårdssektorn att mötas!* VIHS hjälper oss att gemensamt utveckla förståelsen av sektorn i ett forum som sätter lärande och analys i centrum. Våra olika perspektiv möts i dialog och fördjupas av forskning kring marknader och dynamisk innovation. Genom ökad förståelse för var utmaningarna ligger rör vi oss mot en fundamental förståelse av värdeskapande inom hälso- och sjukvården.

Några grundläggande frågor:

Värdet att arbeta med flera perspektiv:

Att kontrastera två analyser av samma företags

VIHS 2011

Programmet omfattar 12 dagar fördelade på 4 moduler:
Modul 1: 19-21 januari
Modul 2: 16-18 mars
Modul 3: 27-29 april
Modul 4: 30 maj-1 juni

Samtliga moduler genomförs på Kämpasten i Sigtuna.

Pris

Programavgift är SEK 87 500 exkl moms. Medlemmar i Leading Health Care erhåller 10% rabatt på programavgiften. Internatkostnader tillkommer.

Programledare

Hans Winberg, Ek lic,
Generalsekreterare
Leading Health Care.

För ytterligare information

Charlotte Winberg, affärsansvarig
Tel: 08-586 175 48
E-post: charlotte.winberg@ifl.se

Anmälan skickas till

IFL vid Handelshögskolan
i Stockholm
Charlotte Winberg
Box 45180
104 30 Stockholm
Fax: 08-31 43 60

Innehåll och pedagogisk utformning – flera perspektiv, flera fall

Olika samhällsperspektiv tänjer begreppen sektor och marknad

När vi försöker förstå vård, läkemedelsmarknaden eller andra delar av hälso- och sjukvården börjar vi sällan i grundläggande perspektiv. Vi hanterar ofta dagsaktuella problem vart och ett för sig. För att bättre förstå orsakerna bakom olika förenklingar hämtar vi analytiska perspektiv från flera samhällsvetenskaper såsom nationalekonomi, hälsoekonomi, företagsekonomi och ekonomisk sociologi.

Bland perspektiven kan nämnas:

- Strukturekonomi (klassisk nationalekonomisk branschanalys med fokus på pris-konkurrens).
- Företagsekonomisk nätverksanalys (med fokus på utbytesrelationer).
- Värdeskapande konkurrens inom sjukvård.
- Perspektiv om interorganisatorisk ekonomistyrning.
- Perspektiv om kunskapsbaserat beslutsfattande och kunskapsstyrning.

En viktig poäng med att genomföra analyser om centrala företagsdelar inom sektorn utifrån olika perspektiv, är att varje analys lyfter fram – och döljer! - olika aspekter. Exempelvis tar den strukturekonomiskt grundade lagen om offentlig upphandling väl hand om aspekten priskonkurrens, men sämre om utvecklings- och kunskapsaspekter. Ett nätverksperspektiv tonar å andra sidan ned betydelsen av priskonkurrens för att skapa effektivitet och lyfter fram betydelsen av samordning och utveckling för skapandet av värden.

Vi utgår från dagens marknadssituation

Teoretiska perspektiv hjälper oss att vrida och vända på dagens hälso- och sjukvårdsmarknad. Deltagarna får en insyn i hur andra aktörer tänker vilket är nyttigt oavsett om man säljer, köper, reglerar eller har någon annan roll i sektorn. De andra två centrala komponenterna är de konkreta fall vi arbetar med liksom de pedagogiska tekniker som används. När ett nytt perspektiv introduceras, gör vi det genom att gå igenom någon central händelse som påverkat eller påverkar förutsättningarna för flera aktörer. Det kan vara introduktion av ett nytt läkemedel, eller beslut om subvention för detta, avreglering av apoteksmarknaden eller nya ersättningsformer för vårdproduktion. Fallmetodiken tvingar fram mer precisa analyser, samtidigt som analyserna blir av generell värde genom att de har en bas i ett tydligt teoretiskt perspektiv och en bakomliggande större problematik. Falldiskussionerna utgör således en central roll i programmet, men kompletteras för vissa moment med andra pedagogiska tekniker såsom rollspel – ett handfast sätt att förstå sina motparter.

Röster om VIHS

"I högprofessionell verksamhet som hälso- och sjukvård hyllas värdegrund och patientnytta i retorik. Medverkan i VIHS underlättar värdeskapande ledarskap för att bygga värdeskapande organisation i praktiken."

Nils Lindefors, Professor,
Verksamhetschef, Psykiatri
Sydväst SLL

"Genom VIHS möts olika perspektiv från vårdens alla aktörer. Med flera olika teorier kunde vi utveckla nya perspektiv på hela systemet."

Eva Fernvall, Marknadsdirektör och
Varumärkesansvarig, Apoteket AB

Strukturen på programmodulerna bygger således på att vi presenterar ett specifikt teoretiskt perspektiv, vilket vi använder för att analysera ett konkret fall. När sedan ytterligare perspektiv introduceras gör vi en andra kontrasterande analys av fallet. Allt eftersom programmodulerna fortlöper ökar gruppens repertoar av analytiska verktyg. Tillsammans skapas därigenom nya gemensamma förhållningssätt till dagens utmaningar inom hälso- och sjukvården.

Exempel på problemområden och konkreta fall

Fallen vi arbetar med är konkreta och aktuella samtidigt som de ger en bra grund för att belysa en bredare problematik. Ett fall kan presenteras på flera sätt. Det kan dels presenteras i form av en sammanhållen text, en samling klipp från olika källor, eller en presentation av en inbjuden gäst.

Nedan anges exempel på några generella problemområden, i vissa fall förslag på konkreta fall, som kan användas för att belysa dessa områden:

- Vad styr val mellan vitt skilda behandlingsmetoder för samma indikation? Detta problem gäller särskilt om olika metoder kräver olika specialiteter och/eller om en ny behandling ställs mot en etablerad behandlingsmetod. Här finns exempel såsom valet mellan kirurgisk eller medicinsk abort eller olika behandlingar av myom.
- Utveckling genom samverkan eller genom upphandling i konkurrens och korta kontrakt? Olika former för hur vården skaffar ny teknik påverkar inte bara kostnaderna för anskaffandet. Det påverkar även hur tekniken utvecklas samt hur både resultatet av värdeskapande och ansvar fördelas mellan parterna.

”Spontant ser jag två dimensioner i VIHS, den personliga utvecklingen och möjligheten att sätta sjukvården som bransch i nya perspektiv där vi kunnat utmana strukturer och traditioner.”

Bengt Gustafson, Verkställande direktör, Hartmann-ScandiCare Nordic Region

- Standardiserade ersättningsmodeller, men variation i de värden som skapas. Det är allmänt känt att nyttan av en behandling kan variera kraftigt mellan olika patienter. Samtidigt är priserna för exempelvis läkemedel standardiserade, likaså är de policy-belastningar som tas av exempelvis TLV och läkemedelskommittéer i regel standardiserade.
- Den ”mångstyriga” vården. En mängd myndigheter försöker med olika verktyg styra vården. Denna mångfald är rimlig givet sektorns komplexitet. Samtidigt är det viktigt att belysa vilka konsekvenser detta har, samt vilka effekter initiativ till olika former av samordnad styrning kan ha.
- Vad formar produktionen och värderingen av kunskap? Evidens och utvärdering är centrala begrepp inom hälso- och sjukvården, inte minst för försöka att styra dess utveckling. Detta gör frågor kring hur kunskap produceras och värderas centrala.

Fakultet

Inom ramen för VIHS möter du som deltagare fakultet och gäster från både akademien och praktiken. Du kommer att få möta experter på sektoriell analys från såväl Handelshögskolan som extern fakultet. Programmet leds och faciliteras av Hans Winberg, Leading Health Care, som har lång erfarenhet av att arbeta med samverkan inom hälso- och sjukvården.

IFL vid Handelshögskolan i Stockholm

IFL vid Handelshögskolan i Stockholm är en av Europas största och ledande aktörer inom ledarskaps- och affärsutveckling samt ekonomi och finans. Med den akademiska forskningen som grund och nära samarbete med marknaden erbjuder vi ett brett urval av öppna program riktade till enskilda individer samt anpassade program för företag och organisationer.

IFL vid Handelshögskolan i Stockholm rankas av Financial Times som en av Europas främsta skolor för vidareutbildning och finns idag representerad i länderna runt Östersjön och Norra Europa samt i flera av världens främsta nätverk för ledarskapsutveckling.

| **Stockholm** | **Oslo** | **Helsingfors** | **Riga** | **Moskva** | **St Petersburg** |

IFL EXECUTIVE EDUCATION

Leading Health Care

Leading Health Care länkar akademi till praktik och bidrar till förändringen av de globala och nationella hälso- och sjukvårdssystemen. Detta gör vi genom att sammanföra ett brett spektrum av nyckelaktörer – företag, privata och offentliga sjukvårdsproducenter, myndigheter, ideella organisationer och universitet och högskolor.

Tillsammans med våra partners har vi kontinuerligt olika dialoger på hög nivå om de utmaningar och lösningar som finns för hälsosektorn. Det vi erbjuder är ett tankeledarskap och att sprida forskningsbaserad kunskap om hur hälsosystem kan förbättras.

Leading Health Care är en oberoende stiftelse grundad av IFL vid Handelshögskolan i Stockholm.